Eduskunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

HE 191/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Lakiehdotuksessa lämmityspolttoaineiden verotuksessa huomioitaisiin jatkossa niiden elinkaaren aikaiset hiilidioksidipäästöt. Yhdistetyn sähkö- ja lämmöntuotannon (CHP) verotukea myönnettäisiin lakimuutoksen myötä energiasisältöverossa hiilidioksidiveron sijasta. Samalla turpeen sekä lämmitys- ja työkoneiden polttoaineiden veroja korotettaisiin hiilidioksidiveroa painottaen. Yhteensä energiaveromuutokset lisäisivät verotuottoja 38 miljoonalla eurolla. Suurten sähkövarastojen verotusta muutettaisiin kaksinkertaisen sähköverotuksen välttämiseksi. Maatalouden energiaveropalautusta maksettaisiin korotettuna vuonna 2018 kulutetun kevyen polttoöljyn osalta.

Suomen Yrittäjät katsoo, että esitettyjä veronkorotuksia voidaan pitää perusteltuna, koska niillä pyritään edistämään julkisen talouden tasapainoa sekä siirtämään verotuksen painopistettä työn verotuksesta haittaveroihin.

Esityksen mukainen öljylämmityksen vero-ohjauksen vahvistaminen on osittain kustannustehokas tapa vähentää päästöjä ei-päästökauppasektorilla ja näin edesauttaa Suomelle vuodelle 2030 asetettujen haastavien päästöjenvähennystavoitteiden saavuttamista. Veronkorotuksien yhteydessä tulee kuitenkin ottaa huomioon vaikutukset muun muassa koneyrittäjien toimintaympäristöön, koska yrittäjien kustannukset nousisivat lämmityspolttoaineiden veronkiristysten myötä.

Ehdotettu verotuen painotus energiasisältöveroon hiilidioksidiveron sijasta nostaa CHP:ssä erityisesti kivihiilen käytön kustannuksia ja on täten ymmärrettävää ilmastopolitiikan näkökulmasta.

Fossiilisten lämmityspolttoaineiden verotasoja on nostettu lähivuosina useampaan otteeseen. Näin myös turpeen verotasoa on perusteltua korottaa. Veronkorotuksia arvioidessa on kuitenkin tärkeä katsoa turpeen merkitystä työllisyyden sekä huoltovarmuuden kannalta ja siten tarkastella lämmityspolttoaineiden ajojärjestystä niin, että turve ei korvaannu fossiilisilla polttoaineilla. Lisäksi veronkorotuksien mahdollisia vaikutuksia kuitupuun markkinoille on hyvä tarkastella.

Elinkaaripäästöjen huomioiminen lämmityspolttoaineiden verotuksessa on perusteltua, koska sillä pyritään varmistamaan verotuksen neutraalisuus.

Suurten sähkövarastojen verotuksen muuttaminen kaksinkertaisen sähköverotuksen välttämiseksi on kannatettavaa. Näin puretaan esteitä sähkövarastojen kehittymiseltä ja käytöltä vastaamaan hajautetun energiantuotannon tuomiin haasteisiin.

On ymmärrettävää, että viime vuosien poikkeuksellisten säiden ja siitä seuranneiden tuotannon häiriöiden myötä maatalouden tukitoimia tarkastellaan. Lakiehdotuksen mukaisessa tukimuodossa maatalouden energiaveron lisäpalautusta maksettaisiin 7,5 sentillä litralta käytettyä kevyttä polttoöljyä. Keskimääräinen lisäpalautus olisi noin 550 euroa ja tuen kustannus valtiolle olisi 20 miljoona euroa. Ongelmallista kyseisessä tukitoimenpiteessä on, että vaikutusarvion mukaan lisäpalautus kohdistuisi myös niille maatalouden harjoittajille, joiden taloudellinen tilanne on poikkeuksellisten sääolojen takia huonontunut vain vähän tai ei lainkaan. Onkin perusteltua kyseenalaistaa tukielementti, joka ei kohdennu täysin tarkoituksenmukaisella tavalla ja samalla vähentää energiaverotuksen ympäristöohjauksen vaikuttavuutta.

Suomen Yrittäjät

Sampo Seppänen
ekonomisti